

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

TRACTATUS SEPTIMUS.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

Ad quaestionem 34 supplementi, & alias sex sequentes.

P R A E F A T I O.

Non poterat inter Ecclesiae Sacramenta, in Ornamentum & Religionis decus, deesse Ordo; cum rerum omnium necdum quae sensibus, oculisque percipi possunt, sed earum quae sensus omnes, atque oculorum aciem superant, venustatem omnem & pulchritudinem Ordo efficiat. Quis unquam Triumphantis & Coelestis Ecclesiae Ordinem cogitatione comprehendat? Ubi triplex beatorum mentium hierarchia, ordinibus & choris novem constat, atque in eo penè supra omnem numerum Angelorum numero is ordo perfectissimus est, quem à natura per se intentum, ob summam ejus perfectionem, D. Thomas dixit, ut Angelorum quilibet alium gradum & perfectionem superet, vel ipsi inferior sit. Militantem Ecclesiam ordinatam esse aciem Scripturae dixit, & egregie cum acie ordinem composuit, cum Aristoteles ipse adverteret in politicis, quod sine Ordine inutilis erit acies: sed plura congestit Gregorius Nazianzenus quam à me commemorari potuissent. Ordo (inquit) omnia constituit & colligit; Ordo Coelestis & terrena continet; Ordo in his quae ratione & animo intelliguntur locum habet; Ordo in antiquis partibus & temporibus, aptè & distinctè tum progredientibus, tum recedentibus; Ordo in diei & noctis mensuris atque intervallis; Ordo in Elementis ex quibus corpora constant; Ordo Coelum in Orbem duxit, aerem exporrexit, terram supposuit. Ex Ordine florente ac dominante hoc universum Kosmos sive Mundus, & ornatus, & invicta quaedam stabilitque pulchritudo. Haec tenus Nazianzenus: quibus sane vix quidquam addi posset, praeter ea quae prosequitur, & brevitate gratia libens omisi. Cum itaque rerum omnium pulchritudinem & venustatem Ordo efficiat, non poterat inter sacramenta Ecclesiae deesse Ordo, cui hoc singulare & eximium est, ut pluribus veluti partibus, officiis, ministeriis, ministeriis distinctus sit, quorum alia propius ad sacramentum accedunt, indeoque maxime sacra; alia longius ab ea recedunt, quibus subinde ministeria minus sacra incumbunt. Et sane Ordinum omnium ministeria ad sacramentum, & religionis unicuique sacrificium, ut ad finem referuntur, atque inde facultatum, munerum, officiorumque distinctio, ut sacrificii dignitas, preparatio, & consecratio postulabatur. Inde Ministrorum longa series, quorum alii templum lustrant, purgantque; fori occludunt, aut referant; indignosque prohibent, aut sacrorum mysteriorum futuros participes admittunt. Alii populum instruunt, & lectione docent; alii cereos accendunt, alii mensam instruunt, panem ac vinum sacrificii materiem parant; alii Sacerdotem, ad quem unum sacrificium conficiendi & offerendi facultas pertinet, committantur, & iurant, ipsi proxime adherent, & obsequuntur. Sed denum ipse Sacerdos in altari & sacramenta, Ministrorum omnium coronatus cinctus, inter terras

PRAEFATIO

Caelumque medius & sequester, incruentum ac divinum sacrificium offert, quo Deum populis propitium efficiat. Sed quis huius Sacerdotii, omnium Ordinum veluti sacri apicis & culminis dignitatem oratione unquam & satis amplis laudibus profequatur? No vimus sanè Sacerdotium olim, etiam apud barbaras Gentes, in summo semper honore habitum fuisse. Sapius idem & Reges & Sacerdotes, coronam, sceptrumque gerebant, cum scilicet ita populis persuasum esset, non alteri supremam potestatem demandandam esse, quam cui major sanctitas, ex Religionis usu & Sacerdotio inesse videbatur. Etiam apud quosdam solitum erat, ut iisdem vestibus Sacerdotem induerent, quibus sua Numina representabant, ut Diis quàm simillimi, omnium sibi amorem & reverentiam conciliarent. Sed nullum unquam augustius existimatum est, quam Hebraeorum & legis veteris Sacerdotium, cuius ministeria, jus, ac vestes, quibus mundum ipsum universum, caelum, terras, maria, aeraque referebat, ut Sapiens dicit, Deus singulari beneficio instituerat. Eximia sunt quae Philo, suae Gentis Judaicae religionis, regiminis, & mysteriorum omnium peritissimus, in Sacerdotii commendationem scripsit. Ipsas urbes quae Sacerdotibus concessae fuerant, penè templo pares facit, & egregie secundaria Azyla vocat, propter incolarum honorem & privilegium, qui supplicibus contravim futuri erant praesidio, non armorum ope, sed dignitatis respectu, & iusta reverentia Sacerdotis Ordinis. Quin etiam notat, praeter primitias, Sacerdotibus decimas, tanquam Regibus tributa dari, quia (inquit) iuxta legis iudicium Sacerdotes aequiparantur honore ac maiestate Regibus, illis, tanquam Principibus, conferri tributa imperat. Eximia haec equidem, ut & plurima quae idem Author refert. Sed quantum haec absunt à dignitate, maiestate, potestate Sacerdotii novae legis? quantum scilicet à veritate umbræ recedunt. Verisimè D. Ignatius Martyr, Sacerdotium, omnium bonorum quae in hominibus, sunt apicem, dicit, cuius injuria, si quis ipsum laderet, aut minorem quàm par est reverentiam exhiberet, in Christum inquit, qui solus natura est summus Sacerdos, redundaret. Sed si quis Sacerdotium Christiana Religionis promeritis aestimare velit, is sanè necesse est, sacrificii quod Sacerdos offert altari praestantiam animadvertat. Sed quideo sacrificio, praeter Christ. Dom. Deum ipsum continetur, in quem Sacerdos ius habet, quem offert, quem consecrat, & sacro ore conficit ac demum populo edendum distribuit. O eximia, & nullis unquam laudibus Sacerdotii dignitas explicanda! Mirabatur olim & graviter lacescebat Tertullianus insaniam Gentilium, qui senatus decreto divinitatem numinibus conferebant. Singularis sanè & eximia hominum in Deos potestas: Ita (inquit) nisi homini placuerit, Deus non erit, & humano arbitrio divinitas pensatur. Sed o singularis jam & verissima in Deum Sacerdotis potestas! Penes Sacerdotem est, ut in altari sub speciebus Eucharisticis, Deum ipsum in sacrificii materiam & victimam constituat, nec injuriam ullam summo Numini inferat, nec aliùs quàm par est Sacerdotis dignitatem evehat, qui dixerit, Nisi homini placuerit, in altari & loco Victimae, Deus non erit, & humano arbitrio divinitas pensatur. Nihil sanè eà potestate & dignitate in commendationem Sacerdotii majus excogitari unquàm potest, nihil habeo quod addam praestantius. Sed ne cetera praeceam, quae licet infra eam dignitatem sint, longè tamen Sacerdotii seu Gentilium seu Hebraeorum excellentiam omnem superant, opera pretium duxi hic subungere quae summa eloquentia, & fusè Chrysostomus, in laudem Sacerdotii scripsit, quae paululum tamen resectis pluribus contraxi. Sacerdotium (inquit) principatus est, ipso etiam regno venerabilius ac majus. Ne mihi nares purpuram, neque diadema, neque vestes aureas: si vis videre discrimen, expende modum potestatis usque traditae, videbis Sacerdotem multò subli-

mius

mius Rege sedentem. Quanquam enim nobis admirandus videatur regius thronus, ob gemmas; tamen rerum terrenarum administrationem sortitus est: verum Sacerdoti thronus in cœlis collocatus est, & de cœlestibus rebus pronuntiandi habet auctoritatem. Quis hæc dicit? ipse cœlorum Rex: *Quæcumque soleritis super terram, erunt soluta & in cœlis.* Quid cum hoc honore conferri possit? A terra iudicandi principalem auctoritatem habet cœlum, nam iudex sedet in manibus subijcit, nos erudiens quod hic Princeps est illo major; siquidem id quod minus est, accipit ab eo benedictionem quod est præstantius. Hæc præclare Chrysostomus: *quibus tum sacerdotis præcipua munera, tum sacerdotalis Ordinis præstantia explicantur. Hæc habuit (AMICE LECTOR) quæ in Ordinis & Sacerdotii commendationem, loco præfationis præmitterem.*

DISPUTATIO PRIMA.

De Ordine in communi.

QUOD rectus doctrinæ ordo postulet, aut ab universalioribus ad particularia descendatur, priusquam de singulis Ordinibus in particulari disseramus, aliquid de sacramento Ordinis in communi præmittendum esse censuimus. Unde fit

ARTICULUS UNICUS.

An ordo seu ordinatio qua Ministri Ecclesiæ initiantur, sit verè & propriè Sacramentum?

Negant plerique Novatorum, contendentes, sacramentum Ordinis esse merum figmentum, nullamque aliam dari ordinationem in Ecclesia, præter ritum eligendi concionatorem. Ex quo interunt, eum qui non concionatur non esse verum Sacerdotem, sed esse instar hominis picti respectu vivi. Ut hic error refellatur, & veritas Catholica, in Concilio Florentino, Decreto Eugenii, & Tridentino sess. 23. can. 3. sancita ac definita, defendatur & stabilatur, sit.

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur, Ordinationem quæ Ministri Ecclesiæ initiantur, esse verè & propriè sacramentum.

Probatur primò: Ad rationem sacramenti tria tantum requiruntur, nempe quod sit ceremonia sensibilis, permanentiter instituta, habeatque infallibilem promissionem gratiæ, seu quod in ejus usu & exercitio gratia infallibiliter conferatur. Sed ordinatio quæ Ministri Ecclesiæ initiantur, habet hæc tria: Ergo est verè & propriè sacramentum. Major patet, Minorem etiam quantum ad primam & secundam partem manifesta videtur. In primis enim quod hæc ordinatio sit aliquod ti-

gnum sensibile, patet experientia, Ordo enim semper in Ecclesia fuit collatus per signum aliquod sensibile & externum, puta per impositionem manuum. Unde Actuum 14. pro eo quod de Paulo & Barnabæ legitur in vulgata versione: *Cum constituisset illis per singulas Ecclesias Presbyteros*, in textu Græco habetur, *καταθεὶς ἁνδράς* & apud Græcos Ministrorum ordinatio vocatur *καταβολή* vel *καταβολή* id est *num extensio*, vel *manuum impositio*. Nec obstat quod in contrarium objicitur, nempe Apostolos fuisse à Christo ordinatos sine ritu externo: Tum quia potentia Christi non sacramentis alligata, atque adeo poterat Apostolus suos sine sacramento ordinare: Tum etiam, qui non sine verbis dedit eis potestatem consecrandi in cena ultima, Luca 22. *Hoc facite in meam commemorationem*; & saltem pro signo externo habuit porrectionem panis & calicis consecrationem. Deinde quod ritus ille initiandi Ecclesiæ Ministrorum, constanter & permanentiter constitutus sit, patet ex ulu constanti Apostolorum, & continua praxi Ecclesiæ.

Solum ergo demonstrandum est, infallibilem gratiæ promissionem & collationem huic ceremoniæ & ritui non deesse, quod probò duplici Apostoli testimonio; ait enim 1. ad Timoth. 4. *Noli negligere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi cum prophetia, cum impositione manuum presbyterij.* Ubi per Presbyterium intelligit vel cœtum Presbyterorum, qui cum Episcopo imponunt manus supra caput illius qui ordinatur in Presbyterium: vel potius cœtum Episcoporum à quibus Timotheus fuerat ordinatus Episcopus, per manus impositionem. Item: ad Timoth. 1. ait idem Apostolus: *Admoneto te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te, per impositionem manuum mearum.* En Symbolum sensationem manuum impositio, per quam Presbyterium conferebatur, & simul gratia quæ per illud dabatur. Quod testimonium adeo videtur manifestum, ut eo convictus Calvinus, tandem confessus fuerit fateri, Presbyteratum esse verum sacramentum.